

Сценарій позакласного заходу, присвяченого 450-річчю з дня народження Вільяма Шекспіра (1564-1616).

Один мудрець: Чи любите ви таємниці?

Такі, щоб дух захоплювало від напруги?

Таємниці на всі часи.

Або, як мінімум, на чотириста п'ятдесят років.

Ми розповімо вам про одну з них...

Другий мудрець: Нам здається, в ній замішана велика любов і велика біль, величезне щастя і найбільше творче осяяння, доступне одиницям, і трапляється, може бути, лише одного разу за всю історію людства...

Другий мудрець: Ось уже чотири століття вчені-шекспірознавці сперечаються про одного з найзагадковіших авторів в історії літератури. Але жодна з їхніх теорій не витримує випробування на достовірність.

Один мудрець: Бо з ім'ям Шекспіра пов'язана велика таємниця.

Другий мудрець: До нас не дійшло жодної рукописи знаменитого Барда, крім декількох заставних листів та заповіта, якій складений нотаріусом зі слів Шекспіра.

Один мудрець: У 1747 році священик Джозеф Грін, страдсфордській збирач старожитностей, виявив заповіт Шекспіра. У ньому крім власноручного підпису Шекспіра була записана зі слів його остання воля і деякі побутові деталі. Було підраховано все до останньої виделки, написано хто з родичів в якій частині повинен успадкувати шекспірівське майно і капітал. Наприклад, своїй дружині великий драматург заповідав лише друге за якістю ліжко «з усіма речами».

Другий мудрець: «Заповідальні накази, що містяться в документі, – повідомляє Грін своєму другові, – безсумнівно відповідають його намірам; але манера, в якій вони викладені, видається мені настільки... позбавленою найменшого проблеску його духу, який осіяв нашого великого поета, що довелося применшити б його гідності як письменника, припустивши, що хоча б одна пропозиція в цьому заповіті належить йому». Своїм друзям-

акторам Річарду Бербеджу, Джону Хемінґому і Генрі Конделло Шекспір заповів гроші на покупку кілець.

Один мудрець: Заповіт свідчить про незвичайну скупість її автора і абсолютно не в'яжеться з вмістом шекспірівських творів. І при цьому в ньому немає ні слова про книжки та рукописи.

Другий мудрець: Між іншим, книги коштували в той час немало. Ніби, само собою зрозуміло, що їх не було у видатного поціновувача літератури, один словниковий запас якого налічує більше двадцяти тисяч слів, тобто в два-три рази більше, ніж у самих освічених і літературно обдарованих його сучасників.

Один мудрець: Твори його свідчать про те, що він володів французькою, латинською, італійською, грецькою мовами, знав греко-римську міфологію, літературу, історію, багато читав, стежив за літературою про подорожі та географічних відкриттях, за творами сучасних йому поетів і драматургів, добре розбирався в Священному Писанні.

Другий мудрець: Багато що говорить про дуже близьке знайомство Шекспіра з придворним етикетом, титулатурою, родоводами, мовою і манерами самої шляхетної знаті і монархів.

Один мудрець: Спеціальні дослідження, проведені вченими за останні півтора століття, показали ґрунтовність пізнань Шекспіра в англійській історії, юриспруденції, риториці, музиці, ботаніці, медицині, військовій і навіть морській справі.

Другий мудрець: У ті часи ці знання можна було отримати тільки у вищій школі. А їх в середньовічній Європі, як і студентів, було не так вже й багато. Дивно, але ім'я «Шекспір» не значиться в списках жодного з відомих в той час навчальних закладів.

Один мудрець: Зате в Падуанському університеті залишилися прізвища Ратленд, а поруч – Розенкранц і Гільденстерн.

Другий мудрець: Навчитися писати так, як Шекспір, не прочитавши жодної книжки і не закінчивши університету, просто неможливо. Публічних бібліотек в той час не було. Батько Шекспіра був неписьменним ремісником-виробником шкіряних рукавичок, підписував папери хрестиком і дати синові такої освіти, найімовірніше, не міг.

Один мудрець: Неграмотні були й діти Шекспіра, і його дружина.

Другий мудрець: Не збереглося прижиттєвого портрета драматурга.

Один мудрець: Інші портрети написані художниками, які ніколи не бачили Шекспіра.

Другий мудрець: Дуже дивний портрет був надрукований у першій збірці автора, яка називається «Перше фоліо». Воно вийшло з друку в 1623 році і під дивним портретом стояв такий же дивний вірш англійського поета Бена Джонсона.

Один мудрець: Послухайте ці строки:

Чтець (англ.):

Ben Jonson "To the Reader»

This Figure, that thou here seest put,
It was for gentle Shakespeare cut;
Wherein the Graver had a strife
With Nature, to out-do the life:
O, could he but have drawn his wit
As well in brass, as he hath hit
His face; the Print would then surpass
All, that was ever writ in brass.
But, since he cannot, Reader, look,
Not on his Picture, but his Book.

Чтець 2 (рос.):

Бен Джонсон «К читателю»

Здесь на гравюре видишь ты
Шекспира внешние черты.
Художник, сколько мог, старался.
С природою он состязался.
О, если б удалось ему
Черты, присущие уму,
На меди вырезать, как лик,
Он стал бы истинно велик.
Но он не смог, и мой совет:
Смотрите книгу, не портрет.
(Перевод из книги А. Аникста «Шекспир»)

Другий мудрець: Англійський поет Бен Джонсон радить читачеві дивитися не на Портрет, а в Книгу. Чи не тому, що він був присвячений в «таємницю Шекспіра», знав, що на Портреті зображений не істинний автор надрукованих в Першому фоліо творів; і Портрет – лише умовне зображення Шекспіра.

Один мудрець: Дійсно, якщо уважно роздивитися, то можна побачити дуже дивне обличчя, схоже на маску, якісь неправильні вивернуті рукави куртки, ніби навмисно підкреслюють що іде гра, що образ несправжній, підроблений.

Другий мудрець: Справжній Шекспір, якого бачили сусіди, родичі якось дивно відрізнявся від високоосвіченого автора творів Шекспіра.

Один мудрець: Ніхто з його сучасників не залишив спогадів про нього і не відгукнувся на його смерть у 1616 році. Хоча в літературних колах прийнято було писати мемуари, листи і панегірики що пішли побратимам по перу.

Другий мудрець: У житті Шекспір був тим лихварем і заможним землевласником, який не пробачав сусідам ані цента боргів і постійно з ними судився.

Один мудрець: У будинку «реального» Шекспіра з Стратфорда-на-Ейвоні, відомого нам за шкільними підручниками, не знайдено ні книг, ні рукописів, ні того, що нагадувало б про літературну діяльність і високу освіченість цієї людини. Проте будинок був самим великим у Страдфордї.

Другий мудрець: Звичайно, всі паперові свідoctва його творчості могли загубитися або згоріти при пожежах, частих в ті часи. Крім того, прізвища драматургів деколи були відомі тільки вузькому колу людей, тісно пов'язаних з постановкою п'єс. Театр був масовим, і в створенні вистави могло брати участь безліч авторів одночасно.

Один мудрець: Але існують великі творіння майстра, що свідчать про високий рівень його освіти і таланту.

Інценування 4,5 сцени 1 акту трагедії Шекспіра «Гамлет»:

Ведучий: Вільям Шекспир.

Гамлет, принц датский (перевод Бориса Пастернака)

Действующие лица:

Гамлет – принц датский сын прежнего и племянник нынешнего короля

Горацио – друг Гамлета

Марцелл – офицер стражи

Призрак отца Гамлета

Место действия: *Эльсинор. Площадка перед замком. Полночь*

Горацио

Смотрите, принц, вот он!

Входит Призрак.

Гамлет

Святители небесные, спасите!

Благой ли дух ты, или ангел зла,

Дыханье рая, ада ль дуновенье,

К вреду иль к пользе помыслы твои,

Я озадачен так таким явлением,

Что требую ответа. Отзовись

На эти имена: отец мой, Гамлет,

Король, властитель датский, отвечай!

Отчего гробница,

Где мы в покое видели твой прах,

Разжала с силой челюсти из камня,

Чтоб выбросить тебя? Чем объяснить,

Что, бездыханный труп, в вооруженье,

Ты движешься, обезобразив ночь,

В лучах луны, и нам, простейшим смертным,

Так страшно потрясаешь существо

Загадками, которым нет разгадки?

Скажи, зачем? К чему? Что делать нам?

Призрак манит Гамлета.

Горацио

Он подал знак, чтоб вы с ним удалились,

Как будто хочет что-то сообщить

Вам одному.

Марцелл

Смотрите, как упорно

Он вас зовет подальше, в глубину.

Но не ходите.

Горацио

Ни за что на свете!

Гамлет

А здесь он не ответит. Я пойду.

Горацио

Не надо, принц!

Гамлет

Ну вот! Чего бояться?

Я жизнь свою в булавку не ценю.

А чем он для души моей опасен,

Когда она бессмертна, как и он?

Он снова манит. Подойду поближе.

Горацио

А если он заманит вас к воде
Или на выступ страшного утеса,

Гамлет

Он снова манит.
Ступай! Иду!

Марцелл

Не пустим!

Гамлет

Руки прочь!

Горацио

Опомнитесь! Не надо.

Гамлет

Это – голос
Моей судьбы, и он мне, словно льву,
Натягивает мышцы тетивою.

Призрак манит.

Все манит он. Дорогу, господа!

(Вырывается от них.)

Я в духов превращу вас, только троньте!

Прочь, сказано! – Иди. Я за тобой.

Призрак и Гамлет уходят.

Горацио

Теперь он весь во власти исступленья.

Марцелл

Пойдем за ним. Так оставлять нельзя.

Горацио

Скорей за ними вслед! К чему все это?

Марцелл

Какая-то в державе датской гниль.

Горацио

Бог не оставит Дании.

Марцелл

Идемте.

Уходят.

СЦЕНА ПЯТАЯ

Там же. Более отдаленная часть площадки.

Входят Призрак и Гамлет

Гамлет

Куда ведешь? Я дальше не пойду.

Призрак

Следи за мной.

Гамлет

Слежу.

Призрак

Настал тот час,
Когда я должен пламени геенны
Предать себя на муку.

Гамлет

Бедный дух!

Призрак

Не сожалею, но вверься всей душою
И выслушай.

Гамлет

Внимать тебе – мой долг.

Призрак

И отомстить, когда ты все услышишь.

Гамлет

Что?

Призрак

Я дух родного твоего отца,
На некий срок скитаться осужденный
Ночной порой, а днем гореть в огне,
Пока мои земные окаянства
Не выгорят дотла.
Но вечность – звук не для земных ушей.
О, слушай, слушай, слушай! Если только
Ты впрямь любил когда-нибудь отца...

Гамлет

О боже мой!

Призрак

Отмсти за подлое его убийство.

Гамлет

Убийство?

Призрак

Да, убийство из убийств,
Как ни бесчеловечны все убийства.

Гамлет

Рассказывай, чтоб я на крыльях мог
Со скоростью мечты и страстной мысли
Пуститься к мести.

Призрак

Вижу, ты готов.

Значит, слушай, Гамлет.

Объявлено, что спящего в саду

Меня змея ужалила. Датчане

Бесстыдной ложью введены в обман.

Ты должен знать, мой мальчик благородный,

Змея – убийца твоего отца

В его короне.

Гамлет

О, мой дядя?

Призрак

Да.

Кровосмеситель и прелюбодей,
Врожденным даром хитрости и лести
(Будь прокляты дары, когда от них
Такой соблазн!) увлекший королеву
К постыдному сожительство.
Какое здесь паденье было, Гамлет!
Но тише! Ветром утренним пахнуло.
Потороплюсь. Когда я спал в саду
В свое послеобеденное время,
В мой уголок прокрался дядя твой
С проклятым соком белены во фляге
И мне в ушную полость влил настой,
Чье действие в таком раздоре с кровью,
Что мигом обегает, словно ртуть,
Все внутренние переходы тела,
Створаживая кровь, как молоко,
С которым каплю уксуса смешали.
Так было и с моей. Сплошной лишай
Покрыв мгновенно пакостной и гнойной
Коростой кругом
Всю кожу мне.
Так был рукою брата я во сне
Лишен короны, жизни, королевы;
О ужас, ужас, ужас! Если ты -
Мой сын, не оставайся равнодушным.
Не дай постели датских королей
Служить кровосмешенью и распутству!
Однако, как бы ни сложилась месть,
Не оскверняй души и умышленьем
Не посягай на мать. На то ей бог
И совести глубокие уколы.
Теперь прощай. Пора. Смотри, рассвет,
Встречая утро, убавляет пламя.
Прощай, прощай и помни обо мне!
Уходит.

Гамлет

О небо! О земля!

Стой, сердце! Сердце, стой!

Не подгибайтесь подо мною, ноги!

Держитесь прямо! Помнить о тебе?

Да, бедный дух, пока есть память в шаре
Разбитом этом. Помнить о тебе?
Я с памятной доски сотру все знаки
Чувствительности, все слова из книг,
Все образы, всех былей отпечатки,
Что с детства наблюденье занесло,
И лишь твоим единственным веленьем
Весь том, всю книгу мозга испишу,
О женщина-злодейка! О подлец!
О низость, низость с низкою улыбкой!
Где грифель мой? Я это запишу.

Один мудрец: Чотириста років літературознавці всього світу вивчають творчість Вільяма Шекспіра, але можуть з упевненістю говорити лише про його безсумнівну геніальність. 154 сонета Шекспіра – це скарбниця людяності і мудрості, ці чарівні строки розмовляють з нами голосом вічності.

Чтець 1 (англ.): Сонет 66

Tired with all these, for restful death I cry:
As to behold desert a beggar born,
And needy nothing trimmed in jollity,
And purest faith unhappily forsworn,
And gilded honour shamefully misplaced,
And maiden virtue rudely strumpeted,
And right perfection wrongfully disgraced,
And strength by limping sway disabled,
And art made tongue-tied by authority,
And folly (doctor-like) controlling skill,
And simple truth miscalled simplicity,
And captive good attending captain ill:
Tired with all these, from these would I be gone,
Save that, to die, I leave my love alone.

Чтець 2 (рос):

Сонет 66 переклад Маршака:

Зову я смерть. Мне видеть невтерпеж
Достоинство, что просит подаянья,
Над простотой глумящуюся ложь,
Ничтожество в роскошном одеянье,
И совершенству ложный приговор,
И девственность, поруганную грубо,
И неуместной почести позор,
И мощь в плену у немощи беззубой,
И прямоту, что глупостью слывет,
И глупость в маске мудреца, пророка,
И вдохновения зажатый рот,
И праведность на службе у порока.

Все мерзостно, что вижу я вокруг...
Но как тебя покинуть, милый друг!

Чтец 3 (англ.) Сонет 130

My mistress' eyes are nothing like the sun;
Coral is far more red than her lips' red;
If snow be white; why then her breasts are dun;
If hairs be wires, black wires grow on her head.
I have seen roses damasked, red and white,
But no such roses see I in her cheeks,
And in some perfumes is there more delight
Than in the breath that from my mistress reeks.
I love to hear her speak, yet well I know
That music hath a far more pleasing sound;
I grant I never saw a goddess go -
My mistress when she walks treads on the ground.
And yet, by heaven, I think my love as rare
As any she belied with false compare.

Чтец 4 (рос)

Сонет 130 перевод Маршака
Ее глаза на звезды не похожи,
Нельзя уста кораллами назвать,
Не белоснежна плеч открытых кожа,
И черной проволокой вьется прядь.

С дамасской розой, алой или белой,
Нельзя сравнить оттенок этих щек.
А тело пахнет так, как пахнет тело,
Не как фиалки нежный лепесток.

Ты не найдешь в ней совершенных линий,
Особенного света на челе.
Не знаю я, как шествуют богини,
Но милая ступает по земле.

И все ж она уступит тем едва ли,
Кого в сравненьях пышных оболгали.

Один мудрец: Ім'я Шекспіра залишилося! Воно було на слуху ще за життя Шекспіра. І ввійшло в історію. Значить хоч щось, що пов'язує це ім'я з літературою, повинно було зберегтися! Записи, спогади, рукописи...

Другий мудрець: Уявіть собі, дуже мало, практично нічого. Неначе на все, пов'язане з ним, було накладено кимось страшне табу.

Один мудрець: Але нам все ще цікаво знайти ключик до цієї таємниці. Звичайно, загадка ця не нова. Вона, як кажуть, з бородою. Але так і не розгадана до кінця. І це розв'язує фантазію дослідників...

Другий мудрець: Загадковість Шекспіра породила багато міфів. Виникло навіть два напрямки у шекспірознавстві: страдфордівське (яке підтримує хрестоматійну історію авторства шекспірівських творів) і нестрадфордівське (вважає автором другу людину чи людей)

Один мудрець: Страдфордівці вважають: Шекспір (хрестоматійний або канонічний) народився в 1564 році в Страдфорд-на-Ейвоні в родині перчаточника, закінчив початкову граматичну школу, поїхав до Лондона на заробітки, влаштувався в театр, став пайовиком «Глобуса», почав писати п'єси, займався самоосвітою, одночасно проявляє ділову хватку і займається лихварством, скуповує будинки і землі. За чотири роки до смерті повернувся в рідне місто. З 1612 більше не написав жодного твору. Помер в оточенні дітей 23 квітня 1616....

Другий мудрець: Нестрадфордівці намагаються довести, що під ім'ям Шекспір писав або писали інші люди, швидше за все знатного походження, які отримали високий рівень освіти, знайомі з придворним етикетом і що любили театр. Шекспір з Стредфорда використовувався ними як підставна особа (ворона у павовому пір'ї), за гроші він грав роль справжнього Шекспіра. Імовірно смерть основного автора шекспірівських творів збіглася з від'їздом канонічного Шекспіра в Страдфорд-на-Ейвон (1612). Ім'я справжнього автора зберігалося в таємниці, було грою генія. Є безліч претендентів на звання справжнього автора: Френсіс Бекон, Крістофер Марло, Роджер Меннерс, 5-й граф Ретленд, граф Оксфорд, королева Єлизавета I, Філіп Сідні і ін. Є версії про те, що під ім'ям Шекспір приховувалося кілька авторів.

Один мудрець: Портрет Шекспіра на 1 фоліо дуже схожий на портрет королеви Англії Єлизавети

Другий мудрець: Хтось вважає, що шекспір – це Френсіс Бекон – барон Веруламський, віконт Сент-олбанським, англійський державний діяч, есеїст і філософ. Народився в Лондоні 22 січня 1561, був молодшим сином у родині сера Ніколаса Бекона, лорда-хранителя Великої державної печатки. Навчався

в Трінті-коледжі Кембриджського університету протягом двох років, потім три роки провів у Франції в свиті англійського посла. Після смерті батька в 1579 залишився практично без засобів до існування і вступив для вивчення права в школу барристеров «Грейз інн». У 1582 став баристером, а в 1584 членом парламенту і аж до 1614 грав видну роль в дебатах на сесіях палати громад. Але він набагато років пережив Шекспіра, твори якого не з'явилися з 1612 року.

Один мудрець: Одна з найбільш реальних версій, що автором був Кристофер Марло Талановитий драматург, відомий в Лондоні дуже близький за стилем до творів Шекспіра, Кристофер Марло створив псевдонім «Шекспір», щоб після своєї інсценованої смерті у 1593 році продовжувати творити як драматург. Ця «смерть», як вважають марловіанці (прихильники авторства, що належить Марло), була пов'язана зі шпигунською діяльністю поета – він був завербований королівською розвідкою, і повинен був продовжувати «роботу» під іншим ім'ям.

Другий мудрець: Ще один кандидат на роль великого барда – Роджер Меннерс, 5-й граф Ретленд (1576 – 1612), англійський аристократ часів королеви Єлизавети (1533 – 1603) і короля Якова I (1566 – 1625). Він рано залишився без батька. Завдяки своєму знатному походженню Роджер Меннерс став «дитиною держави», виховував його знаменитий філософ і вчений Френсіс Бекон. У коледжі Ретленд мав прізвисько «Shake-Speare» («той, що потрясає Списом»). Імя та прізвище «Вільям Шекспір» вперше з'явилося в 1593 році під присвятою графу Саутгемптон еротичної поеми «Венера і Адоніс», яка вважається «первістком» Шекспіра. В 1596 Ретленд був внесений до списків студентів знаменитого в той час Падуанського університету в Італії. Разом з Ретлендом в списках значилися студенти з Данії – Розенкранц і Гільденстерн. В «Гамлеті» ці прізвища носять студентські приятелі данського принца.

Один мудрець: Сучасний американський режисер фільму Роланд Еммеріх описує свій фільм «Анонім» як історичний трилер про час правління королеви Єлизавети, про боротьбу за владу, про повстання Есекса, але, головним чином, це розповідь про Едуарда де Вірі, графа Оксфорда – драматурга, який підписував свої п'єси іменем Вільяма Шекспіра, в наслідку який став знаменитим. Багато шекспірознавців ставлять під сумнів цю версію, оскільки граф Оксфорд помер в 1604 році, а деякі п'єси Шекспіра описують події, що відбуваються після його смерті. Дослідження питання

авторства творів, підписаних іменем Шекспіра і є основна тема фільму «Анонім».

(Видеотрейлейр до фільму «Анонім»)

<http://www.youtube.com/watch?v=sO0PVHkhsfc>

<http://www.kinopoisk.ru/film/484457/>

Другий мудрець: Ви любите таємниці?

Про життя і смерть, про любов і вірність, про загадкові перетворення і небувалих збіги. Таємниці на всі часи?

Або хоча б на чотириста п'ятдесят років.

Той, хто вибудував на сцені свого власного життя грандіозний спектакль, переплутавши все маски і присвятивши в таємницю лише обраних, безперечно, гідний подиву.

Так нехай же дар великого містифікатора і лицедія, що вмів грати в життя так само самозабутньо, як актор на сцені театру, ще раз удостоїться і нашого захопленого уваги.

«Весь світ – театр. У ньому жінки, чоловіки – усі актори. У них свої є виходи, уходи, і кожен не одну грає роль... »

Один мудрець:

Хто знає...

Може бути, розіграш – це і є сенс людського життя...

Навіщо нам слава? Визнання? Багатство?

Все це марнота.

Звідки прийшов, туди і повернешся. Голий і босий.

Але зате після тебе залишиться СЛОВО. І нехай у ньому буде лише дешифрація правди, воно зберігає в собі частку твоєї душі. І несе світло.

І не важливо, яка підпис стоятиме під ним.

Важливо лише те, про що ти сказав...

Джерело: osvita.ua/doc/files/news/438/43809/Zahid.doc